

ECONOMIC

rublelor puse în circulație de sovietici în Basarabia și Bucovina de nord cu bancnotele B.N.R. (1941).

Ion Lapedatu, unificarea monetară

Activitatea sa caracterizează o personalitate complexă: a participat la Adunarea Națională de la Alba Iulia ; ministru de Finanțe, 1926 – 1927 ; profesor la Academia de Înalte Studii Comerciale din Cluj ; viceguvernator și, între 1944 - 1945, guvernator. Mandatul său la conducerea B.N.R. poate fi caracterizat prin: continuarea susținerii efortului de război al țării ; îndeplinirea obligațiilor rezultate din Convenția de armistițiu ; realizarea unificării monetare, prin retragerea din circulație a banilor de război emiși de armata sovietică ; creșterea circulației monetare și devalorizarea accentuată a leului.

Constantin Tătăranu, demisionar din motive politice

Doctor în drept la Paris și avocat, C. Tătăranu a făcut politică liberală. S-a numărat printre susținătorii lui Gheorghe Tătărescu atunci când acesta înființa, în decembrie 1944, Partidul Național Liberal

disident. A fost guvernator al BNR în perioada martie 1945 – mai 1946. Și-a dat demisia din această funcție ca urmare a opoziției sale față de participarea partidului al cărui membru era la constituirea Blocului Partidelor Democratice. În calitate de guvernator al B.N.R. s-a confruntat cu: sporirea circulației monetare și devalorizarea bancnotelor Băncii ; susținerea eforturilor statului român pentru achitarea obligațiilor asumate prin Convenția de armistițiu ; finanțarea refacerii economiei naționale.

Tiberiu Moșoiu, martor al etatizării BNR

Doctor în drept la Bruxelles și profesor universitar, Tiberiu Moșoiu a fost liberal. După 1944 s-a numărat printre membrii partidului disident condus de Gheorghe Tătărescu. A fost guvernator al B.N.R. din mai 1946, până în noiembrie 1947. Epoca a fost marcată de importante transformări: devalorizarea monedei naționale ; etatizarea Băncii Naționale- 20 decembrie 1946 - pentru ca instituție "să-și armonizeze țelurile cu politica economică a statului" ; reforma monetară din 15 august 1947 ; supravegherea condițiilor de acordare a creditelor de către bănci ; creditarea industriei după un plan stabilit la nivelul ministerelor de resort ; obligația particularilor de a ceda aurul și devizele statului, la cursul oficial al

B.N.R. Tiberiu Moșoiu a fost arestat la 5 mai 1950. A murit în închisoarea Sighet.

Aurel Vijoli, o nouă reformă monetară

A fost angajat în Banca Națională a României din august 1923. A deținut funcția de guvernator în perioada 1947-1952. În această calitate, Aurel Vijoli a aplicat politica economică promovată de Partidul Comunist Român: februarie 1948 - instituțiile de credit au fost radiate din registrul societăților bancare, ele putând fi reinscrise doar pe baza unei noi autorizații emise de Curtea Superioară Bancară, cu avizul B.N.R.; 11 iunie 1948 - naționalizarea; întreprinderile naționalizate puteau primi credite doar de la B.N.R. ; 1948 - Legea pentru dizolvarea și lichidarea întreprinderilor bancare și instituțiilor de credit; 1948 - Banca Națională a României a devenit prin lege Banca de Stat a Republicii Populare Române, iar guvernatorul, președinte fiind în același timp și adjunct al ministrului Finanțelor ; 1952 – o nouă reformă monetară; conducerea Ministerului de Finanțe și Băncii de Stat au fost acuzate de sabotarea reformei monetare, printre vinovați și Aurel Vijoli, demis și arestat sub acuzația de "sabotarea economiei". La conducerea Băncii, specialiștii au fost înlocuiți cu persoane cu studii în U.R.S.S. sau cu membrii ai P.M.R. cu pregătire profesională uneori precară.

Președinții din anii epocii comuniste

După aceea, se știe ce a urmat: centralizare, planificare, economie închisă, subordonarea băncii de către Ministerul de Finanțe și Planificare. Dar, spunea guvernatorul Mugur Isărescu, Banca și-a păstrat, într-o oarecare măsură, profesionalismul și profesioniștii și, cu toate că guvernatorii sau președinții care au urmat n-au mai avut anvergura de altădată, toți au fost oameni care s-au străduit să-și facă datoria. Iată și numele celor care au condus Banca în perioada comunistă:

Anton Moiescu

A îndeplinit funcția de președinte al Băncii de Stat a Republicii Populare Române o perioadă destul de scurtă: 5 martie 1952 - 20 mai 1953.

Petre Bălăceanu

A ocupat fotoliul de președinte al Băncii de Stat a Republicii Populare Române în două etape: 20 mai 1953 - 4 februarie 1956 și 8 aprilie 1957 - 4 noiembrie 1957.

Marin Lupu

Mandatul său ca președinte al Băncii de Stat a Republicii Populare Române a fost mai mic de trei ani, dar împărțit în

două perioade: 20 februarie 1956 - 8 aprilie 1957; 4 noiembrie 1957 - 23 ianuarie 1959.

Coloman Maioreanu

A fost doar președinte cu delegație al Băncii de Stat a Republicii Populare Române, în perioada 23 ianuarie 1959 - 1 aprilie 1963.

Vasile Malinschi

Este unul dintre cei mai longevivi guvernatori ai Băncii Naționale a Republicii Socialiste România, îndeplinind funcția timp de 14 ani, din aprilie 1963 – până în octombrie 1977.

Vasile Răuță

Guvernator al Băncii Naționale a Republicii Socialiste România timp de șapte ani. A îndeplinit această demnitate între octombrie 1977 și martie 1984.

Florea Dumitrescu

A condus Banca Națională a Republicii Socialiste România, din martie 1984, până în martie 1988.

Decebal Urdea

A avut un mandat mai scurt, îndeplinind funcția de guvernator doar doi ani și trei luni, din iulie 1988 până în noiembrie 1990.